

Dagsorden til 1 bestyrelsesmøde 28. august 2028 kl. 16-19

Hotel Limfjorden, Simons Bakke 39, 7700 Thisted

Naturstyrelsen Thy
J.nr.24/06976
Ref. HOLSE
19-08-2024

Dagsorden

Nr.	Dagsordenspunkt og evt. bilag
1.	Velkomst
2.	Præsentation af medlemmer Bilag 2.1 Oversigt over bestyrelsen for Naturnationalpark Hanstholm.
3.	Rammer for arbejdet med NNP Hanstholm Bilag 3.1: Link til Lov 1177 af 8. juni 2021: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1177
4.	Bestyrelsens arbejds måde Bilag 4.1: Bestyrelser i naturnationalparker (Miljøministeriet februar 2024). Bilag 4.2: Rammerne for samarbejdet i bestyrelserne for de kommende naturnationalparker (Naturstyrelsen maj 2024).
5.	Mødeplan 2024 Bilag 5: -
6.	Nyt fra NNP arealet 6.1. Overordnede retningslinjer for forvaltning af urørt skov i statens skove. https://naturstyrelsen.dk/media/i4ypx1bg/bilagb_overordnede- retningslinjer-for-uroert-skov.pdf
7.	Eventuelt

Referat

1. bestyrelsesmøde i bestyrelsen for Naturnationalpark Hanstholm, onsdag d. 28. august 2024, 16:00 – 19:00.

**Mødet blev afholdt på Hotel Limfjorden, Simons Bakke 39, 7700
Thisted**

Deltagere:

Lars Riis (Formand)
Niels Jørgen Nielsen
Ib Nord Nielsen
Sabine Stosiek
Hans Christen Mikkelsen
Tage Espersen
Lene Thorup
Mette Hedegaard
Pia Slot
Ole Bernth Jensen
Maja Vestergaard Jensen
Alice Bojer Thomsen
Mona Frederiksen
Jan Durinck
Philip Hahn-Petersen
Thomas Møller
Lone Lærke Krog
Pia Christiansen
Kathrine Øgaard Kristensen
Lene Klim Petersen
Esben Oddershede

Thisted Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Dansk Ornitologisk Forening
Friluftsrådet
Danmarks Jægerforbund
Dansk Orienterings Forbund
Danmarks Ride Forbund
Dansk Islandshesteforening
Danmarks Idræts Forbund
Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger
Elmelund
Ræhr Beboerforening
Biologisk Forening for Nordvestjylland
Vild med Vilje
Brugerrådet, Naturstyrelsen Thy
Ride ruten Thy
Naboer
Fjordland
Dronning Louises Børnehus
Nors-Tved Borgerforening

Fra Naturstyrelsen Thy: Skovrider Ole Noe og projektleder Henrik Olsen

Afbud fra:

Lene Munk Andersen	Klitmøller Borger og Erhvervsforening
Torben Juul-Olsen	Nationalpark Thy
Claus Ladefoged	Danmarks Cykle Union

Knud Marrebæk er afgang ved døden før 1. bestyrelsesmøde

En ny repræsentant skal udpeges af Miljøministeren og indstilles af foreningen 'Fri Natur'.

Dagsorden

Nr.	Dagsordenspunkt og evt. bilag

1.	Velkomst (Formand)

Orientering

Sagsfremstilling

Formanden for bestyrelsen Lars Riis byder velkommen til det første møde i bestyrelsen.

Sekretariatets bemærkninger

-Der udleveres en velkomstpakke med diverse baggrundsmateriale.

Indstilling

-

Bilag:

-

Referat:

Formand Lars Riis bød alle velkomne til dette 1. møde og præsenterede dagsorden.

Eftersom sammensætningen i bestyrelsen er en god blanding af medlemmer fra den tidligere projektgruppe og helt nye medlemmer uden baggrund i det tidligere arbejde med NNP Hanstholm, er dette 1. møde planlagt med det ønske at give alle en fælles forståelse af baggrund, rammer og muligheder for en NNP i Hanstholm.

Lars Riis håbede at alle ville se projektet med at udvikle en naturnationalpark som en mulighed for at etablere noget vi kunne være stolte af at give videre til vores børn og som kan levere på formålet om at skabe mere vild natur, samtidig med at man får skabt et sted som lokalbefolkningen bliver stolte af.

2.	Præsentation af medlemmer (Formand)

Orientering

Sagsfremstilling

Hvert medlem giver en præsentation af sig selv og den organisation/forening medlemmet repræsenterer. Der bruges op til et par minutter pr. bestyrelsesmedlem.

Sekretariatets bemærkninger

Indstilling

-

Bilag:

2.1 Oversigt over bestyrelsen for Naturnationalpark Hanstholm.

Referat:

Bordet rundt: Bestyrelsesmedlemmerne præsenterede sig selv, herunder hvor længe de havde været med i arbejdet, hvor de er bosiddende samt hvilken forening de repræsenterer.

Bestyrelsesformand Lars Riis og Naturstyrelsens sekretariat ved Skovrider Ole Noe og Henrik Olsen, projektleder præsenterede sig selv.

3. Rammer for arbejdet med NNP Hanstholm (NST)

Orientering og drøftelse

Sagsfremstilling

Det er besluttet, at der etableres 15 naturnationalparker på statsejede arealer i Danmark, og at der kan etableres yderligere 5. Naturnationalparkerne etableres i henhold til Lov 1177 af 8. juni 2021.

Naturnationalpark Hanstholm blev udpeget som del af den politiske aftale "Aftale om naturnationalparker i Danmark" i 2022. Naturnationalparken udgør 5.040 ha omfattende Hanstholm Vildtreservat, Tved Plantage og dele af Vilsbøl Plantage. Området skal som naturnationalpark forvaltes med biodiversitet som hovedhensyn, med henblik på at naturen i området så vidt muligt kan udvikle sig på egne præmisser. Her er helårsgræsning med store græssende dyr og dertilhørende hegn en central del af konceptet.

Der er nationalt og lokalt nedsat tre forskellige fora omkring arbejdet med naturnationalparken: Lokal bestyrelse, Videnskabelig arbejdsgruppe og Interessentarbejdsgruppe.

På mødet gennemgås de politiske aftaler, de forskellige bidragyderes rolle, konkrete forhold vedr. NNP Hanstholm og den forventede kommende proces.

Sekretariatets bemærkninger

-

Indstilling

Det indstilles, at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning og drøfter evt. relevante emner.

Bilag:

3.1 Lov 1177 af 8. juni 2021 ("Lov om Naturnationalparker"):
<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1177>

Referat:

Ole Noe gennemgik rammerne for udvikling af NNP konceptet i Danmark, lovtekster og de fysiske rammer. Suppleret med fotos fra forskellige lokaliteter i NNP Hanstholm, som en illustration af hvilket naturgrundlag naturnationalparken indeholder.

Efter præsentationen blev der blandt andet spurgt ind til om det materiale der blev præsenteret i *Projektgruppens* (PG) tid vil indgå i bestyrelsesarbejdet. Hvis materialet fortsat er aktuelt vil det helt oplagt kunne være en del af denne bestyrelses grundlag. Det anbefales at skriftlige bidrag genfremsendes (evt. opdateret) og NST Thy vil så sikre at det tilgår bestyrelsen forud for næste møde.

Der var desuden en snak om flere relevante emner i den opfølgende snak herunder, valg af racer til afgræsning, antal og forvaltning af krondyr, hegntyper og hvilke arealer der tænkes hegnet.

Bemærkninger til referat:

Pia Slot (Dansk Islandskehesteforening):

- *'Rent principielt vil jeg gerne bede om at få ført til referat - at NST Thy agter at søge dispensation til Dyrevelfærdslovens §9 som Ole Noe påpegede'.*
NST bemærker hertil, at en evt. beslutning om at søge dispensation formentlig ligger flere år ude i fremtiden.

Jan Durinck (BFN):

- Vedr. materialer fra PG tiden:

'Man kan frygte at vores BFN/DN forslag fra 2022 er "slået hjem". Vi indsendte det med henblik på at oplyse NST lokalt og den videnskabelige arbejdsgruppe. Det må gerne være en del af bestyrelsens grundlag, men vil gerne bekræftes i at dokumentet er placeret i "systemet" opadtil'.

- Vedr. snak om relevante emner:

'Bare en snak? Vi vil gerne have flere detaljer. Der børes føres til referat, at der blev sagt, at den videnskabelige arbejdsgruppe foreslår hegning helt ud til Kystvejen. Vi vil også gerne have til referat, at Ole Noe sagde, at det ville være ønskeligt at hegne for store dyr i Reservatet fordi det ville gøre tingene nemmere med landmænd og krondyr i NNP østlige og nordlige dele'.
NST bemærker hertil, at BFN/DN bidrag er lige så relevant nu som i den tidligere lokale projektgruppe. Endvidere at der i den videnskabelige

arbejdsgruppe argumenteres for, at der hegnes ud til kysten. Og endeligt, at det først og fremmest er af hensyn til vildtreservatets natur, at der er behov for at få flere arter af store planteædende pattedyr ud i vildtreservatet.

4. Bestyrelsens arbejdsmåde (Formand)

Drøftelse og beslutning

Sagsfremstilling

Bestyrelsen for Naturnationalpark Hanstholm kan inden for lovgivningens rammer give input til Naturstyrelsen om forvaltningen i naturnationalparken, og bestyrelsen kan inddrages i en række beslutninger vedr. forvaltningen. Rammerne for bestyrelsens arbejde er beskrevet i notaterne "Bestyrelser i naturnationalparker" (Miljøministeriet februar 2024) og "Rammerne for samarbejdet i bestyrelserne for de kommende naturnationalparker" (Naturstyrelsen maj 2024).

Sekretariatets bemærkninger

- Det er på nationalt niveau planlagt, at der laves undersøgelser af biodiversitet og friluftsliv før igangsættelse i alle naturnationalparker i Danmark, herunder også Hanstholm. Ligeledes vil der blive gennemført en kortlægning og beskrivelse af fortidsminder. Målet er at kunne følge udviklinger over tid.

Bemærkninger til referat:

Ib Nord Nielsen (DN):

'Savner Museum Thy i bestyrelsen'.

Indstilling

Bestyrelsen drøfter ønsker til det kommende samarbejde i bestyrelsen. Naturstyrelsen kan efterfølgende sammenfatte bestyrelsens ønsker i et notat, der præsenteres på næste bestyrelsesmøde.

Bilag:

4.1: Bestyrelser i naturnationalparker (Miljøministeriet februar 2024).

4.2: Rammerne for samarbejdet i bestyrelserne for de kommende naturnationalparker (Naturstyrelsen maj 2024).

Referat:

Formand Lars Riis beskrev bestyrelsens hovedformål er at give input til NST om hvad de kan gøre – ikke hvad de skal. Kommunikation udadtil er en vigtig opgave for NST og det er det også for bestyrelsens medlemmer. De har en vigtig opgave i at kommunikere effektivt til deres bagland og de organisationer de repræsenterer, samt at sikre de ønsker og hensyn der er fra deres bagland, bliver bragt frem i bestyrelsen.

Formanden fandt det vigtigt at bruge tid på at snakke om og lytte til bestyrelsens ønsker til emner der er vigtige og bør have fokus.

I den forbindelse blev der nævnt forskellige overordnede emner for fremtidige møder:

Dyre / racevalg, herunder placering og type af hegn. Behov for videns opbygning, gerne ved input fra eksperter, fx dyrlæger, hyrder eller lignende og helst med erfaring med ekstensiv dyrehold måske endda på internationalt plan.

Ligeledes var der interesse for hvorledes de nationale arbejdsgruppers anbefalinger er tilgængelige for bestyrelsen. Indgår deres udtalelser fx vedrørende behovet for afgræsning i planlægningen og hvad er succes for en afgræsning?

Der var et udtrykt ønske om hvilken baseline registrering der er planlagt forud for etableringen af en NNP og på begrebet 'biodiversitet', naturlig hydrologi, bilag IV arter (flagermus) og floraen både i skov og i det åbne landskab.

Ikke mindst var der interesse for hvorledes der sikres fokus på publikums adgang og ønsker til faciliteter.

Bemærkninger til referat:

Sabine Stosiek (DOF):

- Vedr. fremtidige emner: *'naturlig hydrologi i hele NNP'*
- Vedr. baseline registrering: *indflydelse på, herunder udbudskriterier og sikre at den lokale viden indgår med høj vægt*
- samt: *hvor betydning af ansvarsarter, samt behovet for definition af, hvad der måles på, hvad der betragtes som succes, blev fremhævet'*
- Vedr. bilag IV arter: *'og padder, krybdyr'*

5. Mødeplan 2024 (Formand)

Drøftelse og beslutning

Sagsfremstilling

Forslag til mødedatoer for resten af 2024 er sendt til bestyrelsen inden sommerferien, men henblik at give medlemmerne mulighed for at reservere datoer og tidspunkter.

Planlagte mødedatoer:

1. bestyrelsesmøde: Onsdag 28. august
2. bestyrelsesmøde: Onsdag 2. oktober

Ekskursion til Bornholm: Fredag 8. november

3. bestyrelsesmøde: Onsdag 13. november

4. bestyrelsesmøde: Onsdag 11. december

Naturstyrelsen påbegynder i efteråret 2024 udarbejdelse af projektbeskrivelse og forvaltningsplan. Der lægges op til en relativt intensiv møderække i bestyrelsen med henblik på, at bestyrelsen kan drøfte relevante emner mens projektbeskrivelse og forvaltningsplan udarbejdes. Bestyrelsen kan på det første møde drøfte om det ønskes at gøre brug af de reserverede mødedatoer.

Jf. de udsendte mødereservationer lægges der op til, at møderne gennemføres på hverdage i tidsrummet fra kl. 16-19. Under mødernes sidste del serveres et måltid. I forbindelse med de planlagte tre timers møder kan der gennemføres relevante aktiviteter, eksempelvis en tur ud for at se på steder/problemstillinger i nationalparken. Disse ture i NNP Hanstholm kan evt. gennemføres på andre datoer og tidspunkter end i forbindelse med de planlagte bestyrelsesmøder.

Der kan ligeledes arrangeres egentlige samlede ekskursioner for bestyrelsen til relevante faglige mål, som for eksempel den annoncerede tur til Nationalpark Almindingen 8. november 2024,

Sekretariatets bemærkninger

ved udsendelser, rundsendelser og lignende skal det sikres at GDPR betingelserne er opfyldte. I fald det kræves udsendes der en formulering der skal underskrives af hvert enkelt medlem af bestyrelsen.

Indstilling

Det indstilles, at bestyrelsen drøfter og beslutter hvorledes møder samt evt. besigtigelser i NNP Hanstholm gennemføres i 2024. Det kan endvidere drøftes og besluttes om der hurtigt skal fastsættes mødedatoer for første halvdel af 2025 også.

Bilag:

-

Referat:

Bestyrelsesmedlemmer udtrykte en generel tilfredshed med møde form og tidrammer. Der var stor interesse i at kombinere møderne med besøg på arealerne for at sikre et godt udgangspunkt for de op følgende snakke.

Møderække for 2025 planlægges på 2. bestyrelsesmøde.

Af mulige mødelokaliteter blev der nævnt; Gl. skole i Tved og Sårup hus

Der var også en snak om muligheden for at deltage i bestyrelsesmøderne online. Det kunne overvejes, men erfaringer fra dette hjørne af Danmark viser at det kan være en ret ustabil løsning. Det bedste vil være fysisk deltagelse og nok også en reel nødvendighed fordi det er et udtrykt ønske at kombinere møderne med besøg på arealerne.

Bemærkninger til referat:

Pia Slot (Dansk Islandskehesteforening):

- 'at der var ønsker om indlæg fra dyrlæge Johanne Hvijs samt Skov og Landskabsingeniør Robert Olsen, for at se tiltaget fra en anden vinkel'.

6. Nyt fra NNP arealet (NST))

Orientering

Sagsfremstilling

Naturstyrelsen gennemfører stadig en løbende forvaltning og drift af arealerne i NNP Hanstholm. Naturstyrelsen foreslår med mellemrum at orientere om relevante forvaltningsindsatser, så bestyrelsen er bekendt med disse.

Foreløbig plan:

Skovning efterår 2024: Forvaltningen af skovene i NNP følger de overordnede retningslinjer for forvaltning af urørt skov i statens skove (bilag 6.1). Naturstyrelsen forventer ikke at gennemføre mere egentlig skovning indenfor NNP området i 2024. I løbet af efteråret 2024 gennemføres en manuel indsats med at fjerne/nedskære opvækst af sitkagran og contortafyr, ligesom der evt. gennemføres en indsats med en mindre maskine (klipper) i bevoksninger af hjemmehørende træarter, der er ved at blive overtaget/udraderet af sitkagran og contortafyr. I efteråret 2024 fjernes det sidste træ der blev skovet i vinters, så arealerne gøres klar til at der indplantes udvalgte træ- og buskarter som frøkilder i foråret 2025.

Græsning: I naturnationalparken er der i gennem mange år gennemført afgræsning i en række mindre hegn/folde. Dette forventer Naturstyrelsen fortsætter ind til videre. I efteråret 2024 ændres græsningsform fra sommer- til helårsgræsning i to sammenhængende folde i området mellem det lave Vilsbøl og Ørgård. Naturstyrelsen forventer i løbet af det kommende år at udvide dette område med en tredje eksisterende fold, så det samlede areal med helårsgræsning med heste og/eller kreaturer bliver ca. 200 ha.

Sekretariatets bemærkninger

-

Indstilling

Det indstilles, at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Bilag:

6.1. Overordnede retningslinjer for forvaltning af urørt skov i statens skove.

https://naturstyrelsen.dk/media/i4ypx1bg/bilagb_overordnede-retningslinjer-for-uroert-skov.pdf

Referat:

Helt kort præsentation af de forventede indsatser i resten af 2024:

Vedrørende skovning mv: eftersom rammerne, det vil sige kvoten for effekter (træ/flis) der må udtages fra arealerne er tæt på opfyldte, vil der kun være minimalt for større maskiner i resten af året.

Der vil i stedet være mindre indsatser med nedskæring af uønsket opvækst (typisk sitagran og contortafyr fyr) under bevoksninger der ønskes bevaret (typisk under skovfyr og ædelgran). Opvæksten nedskæres med buskrydder og er en indsats der købes ind hos lokale entreprenører.

I løbet af efteråret 2024 overgår afgræsningen på to eksisterende folde/fenner langs Nors sø til helårsgræsning. Det er arealer der har været sommerafgræsset i en lang årrække. Foldene er benævnt Tuekær fennen og Ørgård fennen og de vil i løbet af 2025 blive udvidet med Hykær fennen som er en nærliggende fold der ligeledes har været afgræsset i sommerhalvåret gennem mange år.

Bemærkninger til referat:

Sabine Stosiek (DOF):

- Vedr. opstart på helårsgræsning: *'det bemærkedes, at en baselineregistrering inden tiltaget blev sat i gang ville have været godt'*.

7. Eventuelt

2 punkter under eventuelt:

1) Bestyrelseskonferencen i Horsens d. 5. september

Der arrangeres fælles kørsel med afgang fra Søholtvej 6 (NST Thy).

Afgang kl 07:00 og retur til kl ca. 18:30.

Mulighed for opsamling i Vilsund ca. kl. 07:15.

Tilmeldte er ca. 10 stk. ifølge opgørelse fra NST Hovedkontoret.

Aftalt at der gives besked til NST Thy (holse@nst.dk) om man skal med og hvorfra.

2) Turen til Bornholm d. 8. november

Der skal bestilles billetter og en bindende tilmelding derfor nødvendig.

OG at det korrekte navn er opgivet (som det står i jeres pas).

Aftalt at alle tjekker op på navnene (som de fremgår af Bilag2.1.: *Oversigt over bestyrelsen for Naturnationalpark Hanstholm*). HVIS der er mellemnavne eller slæft eller lignende - SKAL de meddeles til NST Thy (holse@nst.dk) snarest.